

MỤC LỤC

Trang

LỜI MỞ ĐẦU

1. Ý nghĩa của đề tài.....	i
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	ii
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	ii
4. Phương pháp nghiên cứu.....	ii
5. Tính mới của đề tài.....	iii
6. Kết cấu đề tài.....	iv

CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN TRỊ RỦI RO TRONG QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN HỢP ĐỒNG KINH DOANH XUẤT KHẨU

1.1 Quản trị rủi ro trong hoạt động kinh doanh xuất khẩu.....	1
1.1.1 Rủi ro trong hoạt động kinh doanh xuất khẩu	1
1.1.1.1 Khái niệm	1
1.1.1.2 Phân loại rủi ro.....	2
1.1.2 Quản trị rủi ro trong kinh doanh xuất khẩu	10
1.1.2.1 Khái niệm quản trị rủi ro trong kinh doanh xuất khẩu.....	10
1.1.2.2 Nội dung quản trị rủi ro trong kinh doanh xuất khẩu.....	10
1.1.2.3 Nhận dạng - phân tích – Đo lường rủi ro	10
1.1.2.4 Kiểm soát – phòng ngừa rủi ro	12
1.2 Quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu.....	15
1.2.1 Quá trình đàm phán – ký kết hợp đồng xuất khẩu.....	15
1.2.1.1 Giai đoạn chuẩn bị.....	15
1.2.1.2 Giai đoạn đàm phán.....	16
1.2.1.3 Giai đoạn kết thúc và ký kết hợp đồng.....	16
1.2.2 Quá trình thực hiện hợp đồng xuất khẩu.....	17
1.2.2.1 Thực hiện những công việc bước đầu của khâu thanh toán.....	17
1.2.2.2 Chuẩn bị hàng hóa để xuất khẩu.....	18

1.2.2.3 Kiểm tra hàng hóa để xuất khẩu.....	18
1.2.2.4 Làm thủ tục hải quan.....	18
1.2.2.5 Thuê phương tiện vận tải	18
1.2.2.6 Giao hàng cho người vận tải.....	19
1.2.2.7 Mua bảo hiểm cho hàng hóa xuất khẩu.....	19
1.2.2.8 Lập bộ chứng từ thanh toán.....	19
1.2.2.9 Giải quyết khiếu nại nếu xảy ra.....	20
1.3 Những đặc điểm của quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp Việt Nam hiện nay.....	20
1.3.1 Những đặc trưng của quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp Việt Nam hiện nay	20
1.3.2 Sơ lược hợp đồng kỳ hạn London (LIFFE) và New York (N.Y.C)	21
1.3.3 Nhận dạng những rủi ro của quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu của các doanh nghiệp Việt Nam hiện nay.....	24

Kết luận chương 1:

CHƯƠNG 2: PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG VỀ NHỮNG RỦI RO TRONG QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN HỢP ĐỒNG KINH DOANH XUẤT KHẨU CÀ PHÊ CỦA CÁC DOANH NGHIỆP VIỆT NAM

2.1. Đánh giá chung về thực trạng xuất khẩu cà phê thế giới trong thời gian qua.....	27
2.1.1 Tình hình biến động giá cả cà phê thế giới	27
2.1.2 Tình hình sản xuất cà phê thế giới	28
2.1.3 Tình hình xuất khẩu cà phê thế giới	29
2.1.4 Tình hình tiêu thụ cà phê thế giới.....	30
2.2. Thực trạng xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp Việt Nam trong thời gian qua	32
2.2.1 Quá trình thu gom và sơ chế để xuất khẩu	32
2.2.2 Các doanh nghiệp tham gia kinh doanh xuất khẩu.....	34

2.2.3 Sản lượng, kim ngạch và giá cả xuất khẩu.....	35
2.2.4 Thị trường xuất khẩu.....	36
2.2.5 Hiệu quả kinh doanh của các doanh nghiệp xuất khẩu.....	37
2.3. Thực trạng các rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp Việt Nam trong thời gian qua	37
2.3.1 Phân tích kết quả điều tra về những rủi ro và những nguyên nhân gây ra rủi ro	38
2.3.2 Thực trạng về những rủi ro xảy ra cho các doanh nghiệp kinh doanh xuất cà phê Việt Nam	40
2.3.3 Phân tích những nguyên nhân gây ra rủi ro của các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu cà phê Việt Nam.....	46
2.3.3.1 Phân tích những nguyên nhân gây ra rủi ro sự biến động giá	46
2.3.3.2 Những nguyên nhân gây ra rủi ro trong vấn đề thanh toán.....	49
2.3.3.3 Những nguyên nhân gây ra rủi ro việc giao hàng trễ, chậm giao hàng và giao hàng kém chất lượng từ nhà cung cấp.....	50
2.3.3.4 Nguyên nhân về sự yếu kém hệ thống thông tin thị trường, hệ thống máy móc thiết bị và hệ thống giao thông vận chuyển nội bộ	51
2.3.3.5 Sự yếu kém về trình độ chuyên môn nghiệp vụ, cũng như sự yếu kém trong phân tích thông tin từ ban giám đốc và cán bộ kinh doanh ngoại thương.....	52
2.3.3.6 Chưa có bộ phận quản trị chuyên nghiệp làm tốt công tác quản trị rủi ro	54

Kết luận chương 2:

***CHƯƠNG 3: QUẢN TRỊ HIỆU QUẢ NHỮNG RỦI RO TRONG QUÁ TRÌNH
THỰC HIỆN HỢP ĐỒNG KINH DOANH XUẤT KHẨU CÀ PHÊ CỦA CÁC
DOANH NGHIỆP VIỆT NAM***

3.1 Mục tiêu đề xuất giải pháp	55
--	-----------

3.2 Căn cứ đề xuất các giải pháp	54
3.2.1 Căn cứ định hướng phát triển của nền kinh tế.....	55
3.2.2 Căn cứ định hướng phát triển của ngành cà phê	56
3.2.3 Căn cứ tình hình hoạt động kinh doanh xuất khẩu của các doanh nghiệp hiện nay.....	56
3.3 Một số giải pháp quản trị hiệu quả rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp Việt Nam.	57
3.3.1 Thành lập bộ phận quản trị hiệu quả rủi ro trong các công ty kinh doanh xuất khẩu cà phê	57
3.3.2 Tham gia thị trường kỳ hạn, áp dụng các công cụ “ hedging “ để hạn chế rủi ro do sự biến động giá	62
3.3.3 Thỏa thuận với các đại diện của khách hàng tại Việt Nam nhằm hạn chế những rủi ro trong cách thức thanh toán hiện nay.	69
3.3.4 Xây dựng, tuyển dụng, đào tạo bộ máy tổ chức kinh doanh trong doanh nghiệp phù hợp với đặc điểm, tính chất, qui mô cũng như năng lực quản trị kinh doanh của doanh nghiệp.....	70
3.4 Một số kiến nghị.	72
3.4.1 Những kiến nghị với Hiệp hội Cà phê – Cacao Việt Nam.....	72
3.4.2 Những kiến nghị đối với UBND các tỉnh có trồng cà phê như Daklak, Gia Lai, Kom tum, Lâm Đồng, Đồng Nai, Quảng Trị.....	74
3.4.3 Những kiến nghị đối với Nhà nước.....	74

Kết luận chương 3:

KẾT LUẬN

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

LỜI MỞ ĐẦU

1. Ý nghĩa của đề tài:

Trong những năm gần đây, tình hình kinh tế xã hội nước ta đã có bước phát triển mới, toàn diện hơn và vững chắc hơn so với các thời kỳ trước đó. Kinh tế tăng trưởng với tốc độ năm sau cao hơn năm trước: năm 2003 là 7,34%, 2004 là 7,69% và 2005 là 8,4%. Trong đó có sự đóng góp không nhỏ của ngành sản xuất – xuất khẩu cà phê nước nhà. Ngành cà phê Việt Nam chủ yếu dựa vào việc xuất khẩu cà phê nhân sống là chính, tiêu thụ nội địa khoảng 5%, việc xuất khẩu cà phê qua chế biến nhằm làm tăng thêm giá trị sản phẩm chưa phát triển mạnh thị trường. Có một thực tế đáng buồn là việc phát triển sản xuất và xuất khẩu cà phê chứa đựng nhiều rủi ro và bất trắc; Có những lúc giá cà phê nhân chỉ có 4000 đồng/kg dưới giá thành sản xuất 50%, người nông dân vẫn bấm bụng phải bán, nhiều ha cà phê bị chặt phá hoặc bỏ hoang không chăm sóc. Dù vậy, các nhà kinh doanh xuất khẩu cà phê vẫn bị lỗ và không hiệu quả, rất nhiều doanh nghiệp gặp phải khó khăn về tài chính mà cho tới tận hôm nay vẫn chưa hồi phục.

Điều đó nói lên có rất nhiều rủi ro tiềm ẩn trong hoạt động kinh doanh xuất khẩu cà phê hiện nay, Do đó quản trị hiệu quả rủi ro trong kinh doanh cà phê là điều kiện tiên quyết cho sự tồn tại và phát triển bền vững của các nhà xuất khẩu Việt Nam trong xu thế hội nhập quốc tế. Chính vì vậy quản trị rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê hiện nay là mối quan tâm hàng đầu về phương diện lý thuyết và thực tiễn trong các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu cà phê.

Xuất phát từ ý nghĩa đó, tác giả mạnh dạn đóng góp quan điểm của mình qua đề tài: “*Quản trị rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các Doanh nghiệp Việt Nam*”.

2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài:

- Hệ thống lại những vấn đề lý thuyết cơ bản về hoạt động quản trị rủi ro ngoại thương.
- Phân tích thực trạng rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng xuất khẩu cà phê, thu thập dữ liệu điều tra để nhận dạng những rủi ro và xác định các nguyên nhân dẫn đến rủi ro đó. Phân tích và đánh giá các nguyên nhân gây ra rủi ro cho các doanh nghiệp.
- Đề xuất một số giải pháp và kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản trị rủi ro của các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu cà phê hiện nay trước thềm hội nhập quốc tế.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: Là quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu của các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu cà phê Việt Nam hiện nay, chủ yếu là cà phê nhân sống. Đối tượng khảo sát của tác giả là các nhà lãnh đạo, các chuyên viên đang công tác tại các doanh nghiệp kinh doanh xuất khẩu cà phê.

Phạm vi nghiên cứu:

- Về không gian: Các doanh nghiệp cà phê ở Daklak và TP. Hồ Chí Minh
- Về thời gian: từ năm 2003 đến tháng 9 năm 2006.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp điều tra: Để nhận dạng các rủi ro và tìm ra các nguyên nhân dẫn đến rủi ro trong kinh doanh xuất khẩu cà phê, tác giả đã gửi mẫu phiếu điều tra tới các nhà lãnh đạo, các chuyên viên đang công tác tại các bộ phận có

liên quan đến quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của những doanh nghiệp đóng trên địa bàn Daklak và TP.Hồ Chí Minh

- Phương pháp phân tích thống kê, so sánh và tổng hợp: từ kết quả điều tra cùng với quá trình tham khảo thực tế và từ những kinh nghiệm tích lũy được trong quá trình hoạt động trong ngành cà phê.

- Phương pháp tư duy: tác giả sử dụng phương pháp tư duy logic trong phân tích thực trạng hoạt động quản trị rủi ro và đề xuất các giải pháp.

5. Tính mới của đề tài

Nước ta đã chính thức gia nhập WTO, những cam kết của chính phủ đối với vấn đề tự do hóa thương mại đã và đang thực hiện, những ưu đãi có tính chất hỗ trợ nông nghiệp, hỗ trợ xuất khẩu đã và đang gỡ bỏ hoàn toàn. Vấn đề cạnh tranh trong quá trình hội nhập quốc tế sẽ diễn ra khốc liệt.

Cạnh tranh trong ngành cà phê lại trở nên gay gắt hơn khi mà hoạt động chúng chứa đựng nhiều rủi ro, đã từng có tác giả nghiên cứu về những giải pháp hoàn thiện sản xuất và xuất khẩu cà phê trong giai đoạn từ nay đến 2010, chứ chưa đi sâu vào phân tích những rủi ro trong quá trình kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp hiện nay. Do đó có thể khẳng định đây là đề tài đầu tiên, có một cái nhìn tương đối thực tế về những rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp Việt Nam hiện nay. Đây cũng là những cam kết của tác giả về tính mới của đề tài.

6. Kết cấu của đề tài:

Ngoài lời mở đầu và kết luận, luận văn được trình bày gồm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận về quản trị rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu.

Chương này tập trung nghiên cứu các vấn đề lý luận cơ bản về rủi ro và quản trị rủi ro trong kinh doanh ngoại thương, quá trình thực hiện hợp đồng xuất

khẩu và đặc trưng của quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê nhân sống.

Chương 2: Phân tích thực trạng về những rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các Doanh nghiệp Việt nam.

Trong chương này, tác giả đi vào phân tích thực trạng tình hình xuất khẩu cà phê thế giới; tình hình xuất khẩu cà phê của Việt Nam; cũng như thực trạng về những rủi ro và phân tích những nguyên nhân dẫn đến những rủi ro đó.

Chương 3: Quản trị hiệu quả những rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các Doanh nghiệp Việt nam

Ở chương 3, với mục tiêu cần đạt được và dựa trên những căn cứ nhất định, luận văn đề xuất các giải pháp và kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản trị rủi ro trong quá trình thực hiện hợp đồng kinh doanh xuất khẩu cà phê của các doanh nghiệp trước thềm hội nhập Quốc tế.

----- o0o -----